

БҰЙРЫҚ

29.04.2021
Нұр-Сұлтан қаласы

ПРИКАЗ

№ 03-14/141
город Нур-Султан

**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
стандарттарды бекіту туралы**

Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 8-бабының 5-тармағына, Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидалары Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген, 2016 жылғы 21 қарашада № 14441 «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Әділет министрлігінде тіркелген бұйрығына сәйкес, **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің «Спортты олимпиадалық емес түрлері бойынша дамыту дирекциясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің (бұдан әрі – Мекеме) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары бекітілсін.
2. Мекеменің сайтында сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары орналастырылсын.
3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.
4. Осы бұйрық қол қойылған күнінен бастап қолданысқа еңгізілсін.

Басшы

А. Хамзин

Нұр-сұлтан қаласы әкімдігінің
«Олимпиадалық емес спорт
түрлері бойынша спортты дамыту
дирекциясы» КММ басшысының
бұйрығына

№ 03-14/141 қосымша
«20» 04 2021 жыл

**Нұр-сұлтан қаласы әкімдігінің
«Олимпиадалық емес түрлер бойынша спортты дамыту дирекциясы»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты**

1. Жалпы ережелер

1. Нұр-сұлтан қаласы әкімдігінің «Олимпиадалық емес түрлер бойынша спортты дамыту дирекциясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты (бұдан әрі - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 19 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабына сәйкес әзірленді. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі қоғамдық қатынастардың оқшауланған салаларында (бұдан әрі - қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласы) бекіткен сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар:

- 1) жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару;
- 2) спорт.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың әзірлеушісі Нұр-сұлтан қаласы әкімдігінің «Олимпиадалық емес түрлер бойынша спортты дамыту дирекциясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі болып табылады.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласы үшін сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеуге бағытталған.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты әзірлеу міндеттері:

1) қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласында жұмыс істейтін адамдарда сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлықты қалыптастыру;

2) Сыбайлас жемқорлық көріністерін дер кезінде анықтау және олардың жағымсыз салдарының алдын алу.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың қағидаттары:

- 1) заңдылық;
- 2) транспаренттілік;
- 3) әдептілік;

4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін сақтау және оларды сыбайлас жемқорлық көріністерінен қорғау;

5) мүдделер қақтығысын болдырмау.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт белгіленген қағидаларды мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуға бағытталған қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласында жұмыс істейтін адамдардың іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың негізінде келесі жағдайларда сыбайлас жемқорлықтың пайда болуына жол бермеу тұрғысынан лауазымдық міндеттерді орындау бойынша тікелей іс-әрекеттер салынған:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартта қозғалатын салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру;

2) өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді даярлау және қабылдау;

3) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің жобаларын дайындау;

4) тыныс-тіршіліктің тиісті саласының ерекшелігіне қарай өзге де қоғамдық маңызы бар қатынастар.

2. Оқшауланған қоғамдық қатынастар саласында жұмыс істейтін адамдардың мінез-құлық (әрекет ету) қағидалары

2.1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарымен қозғалатын салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде:

1) Қазақстан халқының бірлігі мен елдегі ұлтаралық келісімді нығайтуға ықпал ету, мемлекеттік тілге және басқа тілдерге, Қазақстан халқының салт-дәстүрлеріне құрметпен қарау;

2) адал, әділ, қарапайым болу, жеке тұлғалармен, заңды тұлғалардың өкілдерімен және әріптестерімен қарым-қатынаста жалпы қабылданған моральдық-әдептілік нормаларын сақтау, сыпайылық пен әдептілік таныту;

3) қабылданатын шешімдердің заңдылығы мен әділдігін қамтамасыз ету;

4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдерді қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз ету;

5) өзінің іс-әрекетімен және мінез-құлқымен қоғам тарапынан айтылатын сынға себепкер болмау, сынағаны үшін қудалауға жол бермеу, орынды сынды кемшіліктерді жою мен өзінің қызметін жақсарту үшін пайдалану;

6) жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде мемлекеттік органдардың, ұйымдардың, мемлекеттік қызметшілер мен өзге де адамдардың қызметіне ықпал ету үшін өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбау;

7) шындыққа сәйкес келмейтін мәліметтерді таратпау;

8) жасағаны үшін заңнамада тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық көзделген құқық бұзушылықтар мен теріс қылықтарды жасауға жол бермеу;

9) басқа мемлекеттік органдардың, ұйымдар мен кәсіпкерлік субъектілерінің қызметіне заңсыз араласуға жол бермеу

2.2. Өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

1) қызметтік міндеттерін орындау кезінде мүдделер қақтығысының, жеке басының мүддесінің туындағаны туралы, сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа және сыйлықтар алуға көндіру туралы тікелей басшысына баяндау;

2) лауазымдық міндеттерді орындау кезінде жеке және пайдакүнемдік мүдделерді басшылыққа алмау;

3) әділ қызметтік шешім қабылдауға ықпал етуі мүмкін өзара қарым-қатынастардың белгіленген тәртібін бұзатын заңсыз өтініштермен әріптестері мен басшыларына жүгінуден тартыну;

4) басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеу және ынталандырмау;

5) әріптестерге, басшыларға және өзге де лауазымды адамдарға лауазымдық өкілеттіктерді пайдалана отырып мүліктік пайда, игіліктер не артықшылықтар алу үшін сыйлықтар бермеу және қызметтік емес қызметтер көрсетпеу;

6) лауазымдық өкілеттіктерін атқаруына байланысты сыйлықтар қабылдамау;

7) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбау;

8) егер лауазым жақын туыстық (ата-анасы, жұбайы, аға-інілері, апасынжілері, балалары) қатынастарда тұрған адамдарға тікелей бағыныстылыққа немесе олардың бақылауына байланысты болса, оған тағайындалудан бас тарту; сыбайлас жемқорлыққа қарсы белсенділік таныту;

10) белгілі болған сыбайлас жемқорлық фактілері туралы басшылыққа дереу хабарлау;

11) тікелей басшыға орындау үшін алынған өкімнің заңдылығына күмәнданғаны туралы жазбаша нысанда дереу хабарлау;

12) егер тікелей басшының өзі мүдделер қақтығысына тартылған болса, жоғары тұрған басшыға жүгіну;

13) әріптестерінен жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды талап ету және қолдау;

14) мүдделер қақтығысының, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың және олардың салдарларының ықтимал туындау себептері мен жағдайларын жою бойынша тұрақты негізде шаралар қабылдау;

15) кірістер алумен байланысты кәсіпкерлік және өзге де қызметті жүзеге асыруда біреуге көмек көрсетуден бас тарту;

16) үшінші тұлғалардың мүдделерін білдіруден немесе қамқорлық жасаудан, сондай-ақ олардың атынан іс-әрекеттер жасаудан аулақ болу.

2.3. Нұр-сұлтан қаласы әкімдігінің «Олимпиадалық емес спорт түрлері бойынша спортты дамыту дирекциясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің

лауазымды тұлғаларына тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға байланысты мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде:

1) мемлекеттік сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау;

2) «Мемлекеттік сатып алу туралы» заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік сатып алуды өткізу рәсіміне қатысу үшін әлеуетті жеткізушілерге тең мүмкіндіктер беруге;

3) әлеуетті жеткізушілер арасындағы адал бәсекелестік;

4) мемлекеттік сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығы;

5) отандық тауар өндірушілерге, сондай-ақ жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді отандық жеткізушілерге Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға қайшы келмейтіндей шамада қолдау көрсету;

6) сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу;

7) осы әлеуетті жеткізушінің бірінші басшыларының және (немесе) осы әлеуетті жеткізушінің уәкілетті өкілінің жақын туыстары, жұбайы (зайыбы) немесе жекжаттары жеткізушіні таңдау туралы шешім қабылдау құқығына ие болса не өткізілетін мемлекеттік сатып алуда Тапсырыс берушінің немесе мемлекеттік сатып алуды ұйымдастырушының өкілдері болып табылса өткізілетін мемлекеттік сатып алуға қатысуға жол бермеу;

8) атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Бірыңғай борышкерлер тізіліміне енгізілген әлеуетті жеткізуші және (немесе) олар тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеу ұсынылады.

2.4. Нұр-сұлтан қаласы әкімдігінің «Олимпиадалық емес спорт түрлері бойынша спортты дамыту дирекциясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің қызметкерлерін/жұмыскерлерін іріктеу және орналастыру бойынша кадр жұмысын ұйымдастыру кезінде Нұр-сұлтан қаласы әкімдігінің «Олимпиадалық емес спорт түрлері бойынша спортты дамыту дирекциясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің басшылары мен лауазымды тұлғаларына мыналар ұсынылады:

1) меритократия қағидасын басшылыққа алу;

2) Нұр-сұлтан қаласы әкімдігінің "Олимпиадалық емес спорт түрлері бойынша спортты дамыту дирекциясы" коммуналдық мемлекеттік мекемесіне жұмысқа қабылдау кезінде лауазымды тұлғаларға жүктелетін негізгі міндеттерді, тыйымдар мен шектеулерді түсіндіру;

3) кадрларды іріктеу кезінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтау;

4) қызметкерлердің дербес деректері туралы мәліметтерді негізсіз беруге жол бермеу;

5) Нұр-сұлтан қаласы әкімдігінің «Олимпиадалық емес спорт түрлері бойынша спортты дамыту дирекциясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесіне жұмысқа түсетін кандидаттардан еңбек шартын жасасу үшін қатысы жоқ құжаттарды талап етпеу;

б) Нұр-сұлтан қаласы әкімдігінің «Олимпиадалық емес спорт түрлері бойынша спортты дамыту дирекциясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің қызметкерлеріне қатысты қызметтік тергеп-тексеруді объективті және жан-жақты жүргізу.

2.5. Нормативтік құқықтық актілердің жобаларын дайындау кезінде:

1) құқықтық актілердің жобаларын дайындау мен талқылауға жұртшылықтың, бұқаралық ақпарат құралдарының міндетті түрде қатысуы;

2) Жеке кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін қозғайтын құқықтық актілерді әзірлеуге Қазақстан Республикасының Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы және жеке кәсіпкерлік субъектілерінің аккредиттелген бірлестіктері өкілдерінің қатысуы;

3) әзірленген құқықтық актілердің жобалары мүдделі мемлекеттік органдарға келісуге жіберілгенге дейін көпшілік талқылауы үшін орналастырылуы;

4) жеке кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін қозғайтын құқықтық актілердің жобалары, олар сараптамалық кеңестің отырысында қаралғанға дейін, интернет-ресурстарды қоса алғанда, бұқаралық ақпарат құралдарында міндетті түрде жариялануға (таратылуға) жатады;

5) Сыбайлас жемқорлық факторлары немесе олардың белгілері бар нормаларды құқықтық актілерде пайдаланбау.

2.6. Мемлекеттік қызмет көрсету кезінде ұсынылады:

1) көрсетілетін қызметті алушылардың тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне байланысты немесе кез келген өзге де мән-жайлар бойынша қандай да бір кемсітушіліксіз теңдей қол жеткізуі;

2) мемлекеттік қызметтер көрсету кезінде төрешілдік көріністеріне және әуре-сарсаңға салуға жол бермеу;

3) мемлекеттік қызметтер көрсету саласындағы есептілік және ашықтық;

4) мемлекеттік көрсетілетін қызметтердің сапасы мен қолжетімділігі, мемлекеттік қызметтер көрсету процесін үнемі жетілдіру;

5) мемлекеттік қызметтер көрсету кезіндегі үнемділік пен тиімділік.

2.7. Тіршілік ету саласының ерекшелігіне байланысты өзге де қоғамдық маңызы бар қатынастар кезінде:

1) рулық, жерлестік және жеке сенімділік белгілері бойынша кадрларды іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеу, меритократия қағидаттарын сақтауды қамтамасыз ету;

2) бағынысты лауазымды тұлғалардың қызметтік өкілеттіктерінің міндеттері мен көлемін нақты және нақты айқындау;

3) қарамағындағы лауазымды тұлғалар арасында еңбек жүктемесін біркелкі бөлмеуге жол бермеу;

4) олардың қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік таныту;

5) нақты орындалмайтын немесе олардың лауазымдық міндеттерінен тыс, сондай-ақ заңнамаға қайшы келетін өкімдер бермеу;

6) қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбау;

7) қарамағындағы қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға мәжбүрлемеу;

8) қарамағындағы және басқа да лауазымды тұлғалардың тарапынан сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларын бұзу фактілеріне жол бермеу және жолын кесу;

9) әріптестердің өздерінің лауазымдық міндеттерін орындау барысында туындаған мүдделер қақтығысын реттеу бойынша түбегейлі шараларды уактылы қабылдау;

10) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша түбегейлі шаралар қабылдау;

11) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою, оның ішінде қарамағындағылармен;

12) жоғары тұрған не төмен тұрған не қызметі немесе жұмысы бойынша өзімен өзгеше тәуелділікте болатын лауазымды адаммен ақшалай немесе өзге де мүліктік сипаттағы құмар ойындарға қатыспау;

13) қызметтік емес немесе жеке тапсырмаларды орындау үшін қарамағындағы қызметкерлерді тартуға жол бермеу.